

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 23.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. januarja 1895.

Letnik XXIII.

Kranjski deželni zbor.

(VII. seja dne 25. jan. 1895.)

(Dalje.)

Večja mimo preteklega leta je jedino le 10odstotna šolska naklada na direktne davke, ki so bili po državnem proračunu c. kr. finančnega ministerstva za leto 1894 predpisani z naslednjimi zneski: zemljiščni davek pro 1893 s 638.191 gld., najmarina pro 1894 z 241.884 gld., hišnorazredni davek pro 1894 s 141.851 gld., pridobitni davek pro 1894 s 154.873 gld., dohodninski davek pro 1893 s 365.227 gld., skupaj 1.542.026 gld.

10odstotna šolska naklada znaša torej po odbitku 1000 gld. zaradi odpisovanja davkov vsled uim 153.202 gld. ter je v primeri s preteklim letom, ko je bila proračunjena na 152.665 gld., večja samo za 537 gld., ki nikakor ne morejo nadomestovati gori omenjenega odpadka 6020 gld. Z vseto 10odstotno doklado na direktne davke znaša vse pokritje 23.281 gld. + 153.665 gld. = 176.209 gld., to je za 5483 gld. manj kakor za leto 1894. Če temu manjšemu pokritju prištevamo za 8168 gld. večjo potrebnost, kaže se nam, da je končni primanjkljaj, ki ga bode treba pokriti iz deželnega zaklada, za 13.651 gld. večji, kakor v letu 1894. To nam je zopet svarilo, previdnim in varčnim biti pri deželnem gospodarstvu in se skrbno ogibati vseh nepotrebnih izdatkov, zlasti pa previdnim biti pri snovanju in razširjanju šol, ker bomo sicer primorani, izdatno povikšati šolsko naklado, kar bi pa silno hudo zadelo večino našega prebivalstva.

Finančni odsek pretresal je pri tej priliki tudi vprašanje, ali bi ne kazalo spremeniti deželnega zakona z dne 28. decembra leta 1884 v tem smislu, da bi se za normalno-šolski zaklad ne pobirala samo 10odstotna naklada na vse direktne davke in ostali primanjkljaj pokrival iz deželnega zaklada, ampak da bi se vsa nepokrita potrebnost za šolstvo sploh, torej ne samo za normalno-šolski, ampak tudi za učiteljski pokojninski zaklad, šolske stavbe itd. prekrbovala po posebni nakladi, ki bi se ravnala po vsakoletni dejanski potrebnosti. Reč bi imela to dobro, da bi dobilo prebivalstvo nekak pregled šolskih potrebščin ter izvedelo, koliko je treba deželi vsako leto za šolstvo izdajati in v kaki meri se dotični troški leto za letom pomnožujejo. Zaradi tega finančni odsek visokemu zboru v sprejem priporoča resolucijo št. 2.

Potrebnost normalnošolskega zaklada torej znaša 352.477 gld., in sicer: aktivitetni vžitki učiteljev po odbitih pribitkih za 70 začasnih in 3odstotnih interkalarij 267.902 gld., dopolnilne doklade k plačam 1050 gld., osebne doklade 33.067 gld., dopolnilne doklade k služb. dokl. 377 gld., oprav. doklade 14.230 gld., dopolnilne doklade k opravilninam 275 gld., stanarine ljubljanskim učiteljem in veroučiteljem 2400 gld., dotacije 5458 gld., nagrade in podpore 25.811 gld., pokojnine učiteljskih vdov 340 gld., miloščine 817 gld., razni troški 300 gld.

Pokritje znaša 23.281 gld., in sicer obliage obresti 3847 gld., doneski 19.250 gld., razni dohodki 184 gld. Če torej skupno pokritje primerjamo s potrebnostjo, kaže se primanjkljaj 329.196 gld., ki se bode poravnal z 10odstotno priklado na ne-

posrednje davke, kar znaša 153.202 gld., iz deželnega zaklada pa bode treba pokriti še 176.000 gld.

Resoluciji: 1. Visoka c. kr. vlada naj blagovoljno pretresa vprašanje, ali bi ne bilo primerno, da nastavi stalne okrajne šolske nadzornike in v ta namen po vzgledu zakona z dne 8. junija 1892 za Galicijo v državnem zboru predloži jednak zakon za Kranjsko. 3. Deželnemu odboru se naroča, naj preudarja, ali bi ne kazala prememba deželnega zakona iz leta 1884 v tem smislu, da bi se vsa potrebščina za šolstvo pokrivala s posebno šolsko naklado. V prihodnjem zasedanju naj deželni odbor poroča o tem, oziroma stavi predloge.

Predno se je pričela generalna debata o normalno-šolskem zakladu, bila je rešena prošnja nekaterih mestnih učiteljev v Ljubljani za zvišanje starostnih doklad. Ker se po sedanjem šol. zakonu ne more ustreči prošnji, jo zbornica odkloni.

V debati posl. Hribar naglašja, da so učitelji preveč odvisni od okr. glavarjev, s katerim po trditvi govornikovi v novejšem času duhovščina združeno postopa. Dasi se ni bati germanizacije slovenskega naroda, vendar se v ljudskih šolah čutijo poskusi za germanizacijo, kar škoduje družim potrebnim predmetom, ki so predpisani za ljudsko šolo.

Deželni predsednik baron Hein zagovarja oblastva, ker bi učitelji sicer bili brez nadzorstva in na vse strani neodvisni, kar ni noben stan. Sicer pa okr. glavarji ne odločujejo sami, ker so le predsedniki okr. šol. svetov. Nihče ne misli na germanizacijo, pač pa na to, da je mnogim nemščina potrebna, katerim naj se da prilika, da se je nauče.

Dr. Tavčar meni, da je sedanje nadzorstvo za učitelje boljše, nego prejšnje. Toda dež. šol. svet preveč pospešuje nemščino, ker je skoraj nehal biti avtonomna oblast. Dalje govori proti resoluciji, da bi se namreč vsi troški za šole vsprejeli na normalno-šolski zaklad. Ker je ljudska šola najdražji biser, zato bode treba ustanavljati še nove šole, katerih je še premalo. Po njegovem mnenju ima druga resolucija finančnega odseka namen agitacije v obliki „šolskega zajca“. Izraža se proti prispevku za neobligatni pouk drugega deželnega jezika ker to bi bil nekak „tribut“ nemški manjšini. Konečno protestuje, da je gospod deželni glavar brzojavno pozdravil otvoritev nemške šole v Belipeči.

Deželni predsednik govorniku na več opazk. Nato deželni glavar O. Detela izroči predsedstvu namestniku baronu Apfaltrernu ter s poslanskega mesta obširno odgovarja dr. Tavčarju. Odločno zanikuje, da bi on hotel pozdraviti kako nemško demonstracijo ali „schulvereinsko“ slavnost. Dobil je povabilo k otvoritvi in ker se je ni mogel udeležiti, je nevedoč da „schulverein“ prireja slavnost, kot nepristransk dež. glavar pozdravil otvoritev. Želeč šoli dobrega uspeha. Pušica dr. Tavčarja ga ni ranila, ker ga brani ščit dobre vesti. Ko bi na primer nemški deželni glavar štajerski pozdravil otvoritev kake slovenske šole, gotovo bi mu razsodni Nemci tega ne šteli v zlo, izvzemši kakega šovinista. Govornik se zaveda svoje slovenske narodnosti in dolžnostij do domovine, za katero se je nekaj boril med prvimi narodnjaki, ko še niso stali v javnosti mnogi, ki mu sedaj očitajo narodno mlačnost.

Namestnik deželnega glavarja baron Apfaltrern obžaluje, da je posl. dr. Tavčar mej tem govorom proti posl. Pakižu zaklical razžaljive besede: „Vi stopite proč, ker ne razumite tega!“

Dr. Shaffer odgovarja dr. Tavčarju, da imajo učitelji dovolj prostosti pri volitvah itd. ter zagovarja dež. glavarja zaradi omenjenega pozdrava.

Posl. Grasselli predgovorniku odgovarja, da novih poslopij za nemške mestne šole mesto sedaj ne more graditi, ker čaka, ali bode mogoče dobiti potrebnih prostorov v stari bolnišnici, ko bode izpraznjena. Če za nižjo gimnazijo država ne dobi boljših prostorov, gotovo mestna občina v tem oziru ne more več storiti.

Poslanec Povše odgovarja dr. Tavčarju, da kranjski duhovščini pač nihče ne more očitati narodne mlačnosti. O tem dr. Tavčar sam ni prepričan. Duhovščina je mnogo storila za razvoj in omiko slovenskega ljudstva in bode tudi v prihodnje izvrševala svojo narodno dolžnost. Zavrača odločno, da bi troške za ljudsko šolo hotela kons. narodna stranka uporabljati kot „šolskega zajca“ za agitacijo pri prihodnjih volitvah. Vsakdo izmed njegovih somišljenikov pripozna važnost ljudske šole in je vedno glasoval za potrebne izdatke v šolske namene. Pač pa je umestno svarilo, da se je treba izogibati nepotrebnim stroškom za šolske zgradbe. Saj je posl. Kersnik nekoč izražal isto svarilo in dr. Tavčar je lansko leto rekel mej drugim: „Troški za naše ljudsko šolstvo rastejo od leta do leta in obeta se nam v letošnjem proračunu, da bodo za l. 1894. okroglo za 15.000 gld. višji, kakor za leto 1893. Če obrača svoj pogled v prihodnost in računam od leta do leta, potem se skoraj ne upam misliti, kam bode dežela prišla, kak bode konec. Zares, že sedaj dežela kranjska preliva svojo srčno kri za ljudsko šolo in le bati se je, da jej ta kri prejde teče, nego bode ljudsko šolstvo naše prispela do svojega vrhunca.“

Torej, pravi govornik, ne očitajte nam tega kar sami trdite. (Dobro-klici.)

Posl. dr. Tavčar skuša ovreči opazke poslanca Povšeta, češ, da so njegove besede veljale sedanjim duhovščini, ki postopa po navodilih dr. Mahničja. Obrača se še proti dr. Schaferju in dež. glavarju, o katerega izjavi noče dvomiti ter smatra, da se je opravičil glede svojega postopanja. Izjavi tudi, da ni hotel s svojim vsklikom žaliti posl. Pakiža, kateri že mnogo let sodeluje v zbornici, ampak je hotel le reči, da ni poučen o dogodkih v Belipeči.

(Konec sledi.)

Občni zbor katol. polit. društva.

(Govor predsednika kanonika Kluna.)

(Dalje.)

Silno velike važnosti je davkarski odsek, ki ima rešiti davčno preosnovo, od katere pričakujejo zemljiščni in hišni posestniki, pa tudi mali obrtniki polajšanje svojih bremen. V tem odseku sta se v prvi vrsti ravno naša zastopnika Povše in Robič potezala za kmečke posestnike in dosegla sijajni uspeh. Po vladnem načrtu bi bil moral vsak kmetijski posestnik vsako leto davkarskim uradom podati natančen popis vseh svojih dohodkov in stroškov. Zapisati bi bil moral, koliko mernikov je pridelal pšenice,

rži, ječmena, ovs, turšice, prosa, ajde, krompirja, repe, pese, koliko je nakosil sena, detelje, stelje, itd., koliko je potrosil vsega tega za svojo družino, koprodal svojih pridelkov goveje živine, telet, prešičev, itd. Zdaj pa pomislite, kolika sitnost bi to bila za našega kmeta! Še učeni gospodje neradi delajo fasije, ki so še lažje, kakor ti priprostemu ljudstvu namenjeni izkazi, in vsakdo naprosi v tej reči posebno izvežbanega tovariša ali prijatelja, da mu sestavi fasijo, kaj bi bili torej počeli priprosti kmetje, ako bi bili morali sestavljati take izpovedbe! Iskali bi bili zakotne pisarje, ki bi bili kmetu to spisovali, pa mu prizadevali novih stroškov. Ob enem bi bilo tudi to jako sitno za kmečke posestnike, ako bi bil vsak hip prišel kak finančar in stikal po njegovih shrambah, da se prepriča, koliko ima žita v kašti, koliko krompirja v kleti, koliko krme v svislih, koliko repov v hlevu itd. Glejte ravno slovenskim državnim poslancem gre čast, da so od kmeta odvrnili to nevarnost. Gospod vodja Povše je predlagal, da naj se kot podlaga za odmero prihodninskega davka pri kmečkih posestnikih jemlje čisti katastralni dohodek in da naj se naklada še le njim, ki imajo čez 300 gld. čistega katastralnega dohodka. Posestniki pa, ki imajo manj, kakor 300 gld. čistega katastralnega dohodka, naj bodo sploh oproščeni od njega. Kdor pozna kmečka posestva na Kranjskem, ve presoditi važnost in ceno te pridobitve, po kateri bode ogromna večina naših zemljišnih posestnikov oproščena od jako trdih in sitnih določb. Levičarji so se sicer trdovratno upirali temu nasvetu in so hudo žugali, ali minister Plener se ni dal premotiti, marveč je rekel, da hoče držati besedo, katero je dal kmečkim zastopnikom. Tako toraj koalicijska ni bila napoti temu velikanskemu vspehu, ki so ga dosegli slovenski državni poslanci, ker se ne ve, ali bilo to komu drugemu na misel prišlo, ako bi g. vodja Povše s slovenskimi tovariši ne bil sedel v davkarskem odseku. Če bi toraj ne bili naši slovenski poslanci nič drugega pridobili v koalicijski družbi kakor da so manje kmečke posestnike ne samo naših slovenskih, ampak tudi vseh drugih avstrijskih dežel obvarovali gori omenjenega hudega in sitnega bremena, bi že to samo proti volilec zadostno opravičevalo njih obstanek v konservativnem klubu.

Ali naštetih moremo še drugih nič manj važnih reči. Gospoda veste, da se delajo priprave za pregled zemljišnega katastra, pri katerem se imajo poravnati pri veenitvi storjene napake. Ravno te dni smo v deželnem zboru volili može za dotično deželno komisijo. Ali zadnja inštanca je državna komisija, ki bode imela končno reševati predloge deželnih komisij. Silno važno je, kaki može da pridejo v državno komisijo, ker je od njih odvisna osoda kmečkih posestnikov. Ali pa mislite, da bode državni zbor, ki ima voliti državno komisijo, katerega izmed naših ljudij izbral v ta prevažni zastop, ako slovenski poslanci stopijo iz družbe, ki to določuje? Izbrali bi v tem slučaju kakega velikega posestnika, katerih zastopnika sta v koalicijski, ki bi se pa najbrže jako malo pobrigal za težnje kmečkega ljudstva. Le v tem slučaju smemo toraj računati, da bode izbran kdo izmed naših ljudij, ki pozna naše kmečke razmere in ima tudi srce za kmeta, ako ostanemo v konservativnem klubu.

Drug važen odsek je volilni odsek, ki ima izvršiti premembo volilnega reda. Tudi v tem odseku smo slovenski poslanci dobro zastopani, ker sediva v njem poleg grofa Hohenwarta jaz in dr. Gregorec, poslednji iz istega časa, ko se še ni bil ločil od konservativnega kluba; sicer bi gotovo ne bil prišel v ta odsek. Naloga naša v tem odseku je silno važna. Znano vam je, da hočejo Poljaci in levičarji obstoječi volilni red tako premeniti, da bi delavce, ki zahtevajo volilno pravico, in manjše davkoplačevalce spravili v eno novo kurijo. Za kmečke volilce, ki so že zdaj hudo prikrajšani v primeri z velikim posestvom in mestnimi volilci, bi bil to nov udarec. Ker ne smemo si prikrivati, da bodo poslanci nove kurije pomnoževali le število mestnih liberalnih zastopnikov na škodo kmečki kuriji. Tega pa nikakor ne smemo in ne moremo pripuščati; naše prizadevanje meri marveč na to, da krivice sedanjega volilnega reda, kolikor mogoče pripravimo, da delavcem damo volilno pravico v istem razmerju, kakor jo imajo drugi stanovi, da pa vse manjše kmečke davkoplačevalce, katerim naj se tudi podeli volilna pravica, pustimo v kmečki kuriji, manjše obrtnike po mestih in trgih pa v mestni kuriji, ob enem pa zaradi večjega števila volilcev pomnožimo število kmečkih zastopnikov vsaj za toliko novih

mandatov, kolikor se jih dovoli delavcem. Le na ta način je mogoče ohraniti sedanje ravnotežje med zastopniki kmečkih občin in med zastopniki mest in trgov. To načelo sem jaz prvi sprožil pri zapnem posvetovanju, vsi slovenski poslanci brez razločka, pa tudi vsi nemški konservativci so se ga brž poprijeli in z menoj vred sta ga v omenjenem klubu zagovarjala baron Morsey in baron Dipauli.

Poljaci in levičarji se mu sicer z vso silo upirajo vedoč, da se s tako premembo vtrjujejo konserv. kmečki živelj, ali ker se hočejo nam pridružiti tudi še druge skupine državne zbornice, kakor Rusini. Mladoděhi, in kakor kaže, tudi nemški nacionalci, je upati, levičarji in Poljaki za svoj predlog ne dobe dveh tretjin glasov, ki ste potrebni za tako bistveno premembo volilnega reda.

Za obrtni stan je posebna važnost obrtni odsek, v katerem jaz sedim že od l. 1879. Ta odsek ima preimenitno nalogo dovršiti premembo obrtnega zakona po željah in zahtevah obrtnega stanu. Da bi bil odsek zvedel mnenje obrtnikov in iz njihovih ust čul, v kakem smislu in po katerih načelih je treba premeniti obrtni zakon, sklical je bil obrtni odsek veliko obrtno enketo, katere so se vdeleževali tudi zastopniki slovenskih dežel. In glejte, ravno sedanja koalicijska vlada, katere nekatere tako hudo v oči bode, je sestavila načrt novega obrtnega zakonu, kakor mi je bila prilika to opazovati pri dotičnih zaupnih obravnavah. Tako toraj tudi glede obrtnega vprašanja levičarji ne morejo zabraniti, da bi se obrtni zakon ne premenil po željah obrtnikov, katere je ravno konservativni klub vseskozi in ves čas zagovarjal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. januarja.

Drugi deželni jezik v srednjih šolah.

Ko je poslanec Weeber utemeljeval svoj predlog, da se vpelje drugi deželni jezik kot obvezni predmet na realkah, se mu je v moravskem deželnem zboru od več stranij pritrjevalo. Videlo se je, da tudi Nemci niso več tako nasprotni učenju drugega deželnega jezika, nego so bili še nedavno. Prihajajo do prepričanja, da jim češčina le koristiti more v javnih službah. Poslanec Weeber je pa tudi priporočal, da bi se le ne na realkah, temveč tudi na gimnazijah vpeljal pouk drugega deželnega jezika. Upati je, da bode šolski odsek predlagal resolucijo v tem smislu, deželni zbor jej pa pritrdil.

Jednotna srednja šola. Na Ogerskem se je že večkrat govorilo o jednotni srednji šoli. Dosedaj je pa taka šola vendar imela dosti nasprotnikov. Pa tudi v Avstriji in Nemčiji jih je veliko, ki so za jednotno srednjo šolo. Baš zadnji čas so se v Nemčiji zopet začeli poskusiti s takimi šolami. Da ima jednotna srednja šola nekaj prednosti pred realkami in gimnazijami, se ne more tajiti. Dečki pri desetih ali najstarejših letih, ko vstopajo v srednjo šolo, se še ne morajo odločiti za svoj poklic. Pri jednotni srednji šoli bi pa tega ne bilo potrebno. Seveda se je na drugi strani bati, da bi na jednotni srednji šoli bili učenci še bolj z učenjem preobloženi. Novi ogerski učni minister se je izrekel za tako jednotno šolo in je pričakovati, da se na Ogerskem poskusi z njo.

Srbija. V Belemgradu so baje prišli do prepričanja, da se ne bode dalo vladati brez podpore kake stranke. Tudi Kristić bi tega ne mogel, kakor hitro se zopet začne ustavno življenje. Zaradi tega premišljujejo, da bi poklicali zopet vladu iz kake gotove stranke. Kralju Aleksandru in njegovim svetovalcem bi pač najbolj ugajala napredna vlada. Govori se že, da se pokliče na krmilo Garašanin. Kralj Milan bajé ni popolnoma zadovoljen z njim, a se bode že sprijaznil, ko mora videti, da od kake liberalne ali pa radikalne vlade ima on še manj pričakovati. Radikalci bi mu najbrž kar pokazali pot iz dežele.

Bolgarija. Sedaj je menda po časopisih prišlo v navado, da razširjajo novico, da se misli odpovedati ta ali oni vladar. Tako sta te dni v svet bili poslani novici, da se misli odpovedati kralj grški in belgijski. Nekaj podobnega se sedaj govori o knezu bolgarskem, ki je baje tudi že spoznal, da mu ne bode drugega kazalo, sporazumeti se s Stambolovem ali pa ostaviti deželo. Če je kaj resnice na tem, ne vemo. Razmere v Bolgariji pod sedanjo vladu niso najugodnejše. Tako sta v Sredu na cesti te dni dva vladna pristaša napala nekega sorodnika

pokojnega generala Mutkurova. Ko se je ta branil z revolverjem, je pa prišla policija njega. Govori se, da so ga trpinčili v ječi. Pod sedanjo vladu so se odnošaji shujšali z Avstrijo. z Rusijo se pa dosti zboljšali niso. Knez je že lahko spoznal, da se je motil, ko je mislil, da mu bode Stojilov izposloval priznanje Rusije.

Novi varšavski generalni gubernator hoče baje jako izčistiti uradništvo. Odstranil bode vse uradnike, kateri bi intrigovali proti Poljakom. Tajnega svetnika Petrova si je izbral za svojega adlatusa. Petrov je v svojem službovanju si znal pridobiti zaupanje prebivalstva. Bil je nekaj časa gubernator v Minsku in se je oziral tudi na pravoslavno prebivalstvo. Da je ta mož poklican v Varšavo, pač dokazuje, da novi generalni gubernator ne misli hoditi po potih svojega prednika. Da bi le Poljaki ne naredili zopet kake neumnosti, pa se bodo že polagoma izboljšali odnošaji mej Rusi in Poljaki. Sedanjega carja ne vodijo več nazori njegovega očeta.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. januarja.

(Državno-zborska volitev v dolenjskih mestih.) Od županstva v Novem Mestu sme prejeli včeraj brzojavno poročilo, da je bil ondotni volilni shod g. Višnikarja mnogobrojno obiskan ter da so navzoči volilci soglasno postavili za kandidata g. Višnikarja. — Iz Krškega pa se nam piše, da so ondotni volilci sklenili oddati svoje glasove vpokojenemu sodnijskemu nasvetniku dr. Andreju Vojški. — Čuje se tudi še o drugih kandidaturah, katerih pa še danes omenjamo, ker še niso gotove. Vidi se da bodo volilci dolenjskih mest lahko zbirali mej kandidati, kakor bodo hoteli, mogli in morali.

(Odlikovanje.) Visok. č. g. Štefan Bensa, kanonik prvostolne cerkve v Gorici, je odlikovan od Nj. Veličanstva s križem viteštva Franc Jožefovega reda. Visoko čast. g. je vdobil ob ti priliki polno častitev od vseh stranij, ker je povsod spoštovan in priljubljen radi neumorne delavnosti in radi uljudnega in prijaznega vedenja. Castitamo i mi še srčno željo, naj ga Bog ohrani še mnogo let!

(Osebna vest.) Cesar je podelil tukajšnjemu računskemu nadsvetniku Francu Pfeiferju povodom naprošenega umirovljenja v znak dolgoletnega vestnega in uspešnega službovanja viteški križ Franc-Josipovega reda, in oficijala graškega nadsodišča Aleksandru Usarju povodom upokojen naslov in značaj predstojnika pomožnih uradov.

(Iz Žalca), dne 27. jan. Tudi pri nas se je hvala Bogu osnovalo „katoliško delavsko društvo“. Prihodnji mesec, najbrže da 10. svečana bode pričelo društvo z otvorilno slovesnostjo. Ker je bilo tako društvo v našem kraju zelo potrebno, zato njegovo ustanovitev pozdravljamo s posebnim veseljem, ter želimo društvu obilno blagoslova božjega pri delu v prospeh delavskega stanu.

(Iz Radeč), 27. jan.: V noči od 26. do 27. t. m. nastal je tu najbrže po neprevidnosti ogenj v neki drvarnici, katerega so pa kmalu pogasili. — Na Dvoru, graščini pri Radečah, bili so pred nekaterimi dnevi okradeni domači hlapci med tem časom, ko so bili pri večerji. Prejšnjo noč so dali prenočišče nekemu „vandrovcu“, drugi večer so jim pa zmanjkale štiri žepne ure, nekaj obleke in nekoliko črevljev. Orožniki zasledujejo tatu. — Mesto umrlega Ign. Bec-a postal je cerkveni ključar njegov sin.

(Umrli je) pretečeno sredo za kapom preč. g. Alojzij Fabjan, župnik v Biljani. Pokojnik je bil rojen 1. maja 1818, posvečen v mašnika 24. sept. 1843. Bil je zlata duša, vzoren duhovnik, vsem priljubljen, vsem vse. N. p. v m.

(Železniški čuvaji.) Iz Trnovega: Na železniški progi Trnovo - Šapljane povozila je lokomotiva v noči pred sv. Antonom železniškega čuvaja Antona Gosarja, rodom Logatčana, ko je ta v burji in dežju šel pregledovat železno pot. Po tiru stopajoč in nič hudega sluteč v plašču in čez glavo zavrt revež ni slišal, da mu piha za hrbtom pošastni železni konj. Lokomotiva v hipu moža podere na tla, održe jedno nogo, ostali život zasučé v kolesa in z njim vrté in loméč dirja še 50 metrov dalje po tiru, da ga pahne naposled v stran zmandranega s potrto glavo. Kdo more popisati bolest žene in otrok ob grozoviti smrti ljubljene moža in očeta! Zapustil je sirote hipoma v krepki dobi življenja. Toda rajniku v hvalo in zapuščenim v tešilo bodi povedano, da je Gosar vršil vseskozi vzgledno in točno svojo službo in svojo krščansko dolžnost,

kar mu je le bilo mogoče. Rad se je kazal očitno med prejemniki svetih zakramentov, rad prihajal k sveti maši. (Koliko naših liberalnih veljakov življenje tega vrlega moža osramoti!) Le redko, po navadi jedno samo nedeljo v mesecu, dobil je prostost od službe, katero pa je preživel vzgledno krščansko. Sploh moram z veseljem omenjati, da so vsi naši železniški čuvaji, katerih imamo osem, prav pošteni možje in vrli očetje, zato, ker so vrli kristijani. Človeku, ki jih opazuje, kar veselja srce igra, kadar pride z njimi v dotiko. Da bi le dobivali pogostejše nedeljskega oddiha! Večkrat mi je tožil kateri izmed teh poštenjakov, kako trda mu je služba, ker mu je dana le jedenkrat v mesecu prostost, katero porabi v to, da pride k sveti daritvi. In kdo bi mu to tožbo zameril? Človek, obsojen v samoto k divjemu teku železnih koles, ima tudi duha, ki hoče in tirja hrane. Človek, plačan s pičlim dohodkom, postavljen z družino v zimo in mraz in noč in stalno smrtno nevarnost, ima tudi dušo, ki upa v boljšo bodočnost. Vse to naj bi blagovolilo občinsko predstojništvo in dotični neizprosni železniški nadzorovalci teh mož jemati v poštev in dobrim, vestnim ljudem duhovnega veselja privoščiti. Zelimo iskreno, da se slavno železniško vodstvo na te skromne njihove želje ozira in jim njihovo stanje osladi, menimo, da tega storilo ne bo sebi v škodo, kajti vsigdar in povsod so bili dobri, vestni, bogaboječji kristijanji, rabniši udje človeške družbe, kakor ljudje brez vere in vesti.

(Za družbo sv. Cirila in Metoda) so darovali 24. t. m. pri Klemšinu v Sv. Križu zbrani gostje: gđe. G. G. in M. M. vsaka po 1 krono; gg. Al. K. 2 kroni, M. B. 1 krono, A. St. 1 krono, F. M. 2 kroni, K. M. 2 kroni, P. K. 1 krono, skupaj 11 kron. — Blagim darovalcem Bog stotero plačuj!

(Občinske zadeve v Trzinu.) V I. seji deželnega zbora dne 22. t. m. je dež. poslanec dr. Žitnik v svoji I. do vis. dež. odbora stavljeni interpelaciji omenil tudi novega župnišča v Trzinu, češ, da je dodelano, končnega računa pa vendar nihče ne ve. Ker stvar ta v prvi vrsti zadeva mene, bodi mi dovoljeno kratko pojasnilo. Župnišča trziškega ni stavila trziške srenja sama, temuč vsa fara s skladom na podlagi dež. postave z dne 20. julija 1863. Za vodstvo, izpeljavo in zarajtovanje te stavbe, toraj tudi ni odgovoren župan trziški, temveč stavbeni odbor (§ 18.) in ravno isti mora tudi po dovršeni stavbi dati konkurentom končni račun, kateri bodi za mogočijo pritožbo pri cerkvenem prebendarju (župniku) na pregled 3 mesece (§ 20.) Župnišče je je bilo dodelano 1891. leta; srenja trziška pa je plačala 30. okt. 1892 zadnji prispevek 1800 gld. S tem dnevom je bilo stavbenemu odboru plačano vse, kolikor je bilo pri obravnavi (§ 16) raznim konkurentom odločeno. Stavbeni odbor bi bil že isti dan lahko položil končni račun o vplačilih in troških. Toda! tekom leta 1892 je firma „Mally-Dem-berger“ kot „juridična oseba“ opiraje se na §§ 35. in 36. drž. post. z dne 7. maja 1874 vložila zahtevo, naj se ji vrne nazaj, kar je neopravičeno za župnišče plačala 1890. in 1891. leta in naj se oprosti napovedanega vplačila za 1992. leto. Stavbeni odbor je zdaj moral čakati s končnim računom do končne razsodbe v tej stvari. Še le 2. junija 1894 št. 14661 je vis. min. za bogočastje in uk razsodilo, da se že vlačana svota ne vrne nazaj, o vplačilu za leto 1892 pa naj sodi zopet I. instanca. C. kr. okr. glav. je z razsodbo 5. nov. 1894 št. 11060 pritožnika oprostilo vplačila zneska 535-53 gld. ter to razsodbo prijavilo županstvu za mogočiv priziv v 14 dneh. V občinski seji dne 23. nov. 1894 pak sta po prebrani tej razsodbi pričujoča oba pritožnika izjavila, da plačata prostovoljno teh 535-53 gld. ter da sta se pritožila le za to, da sta dognala, da bi kot juridična oseba ne bila dolžna za fabriko prispevati k župnišču. Srenjski odbor je vzel to izjavo hvaležno na znanje. Bodi pri tej priložnosti, da se razprši vsak dvom, še omenjeno, da je tudi predilnica svoje dni (12. jun. 1889) prostovoljno plačala 900 gld., katerih bi po omenjeni postavi ne bila dolžna plačati. Predilnica je za župnišče plačala kot patron 1885 80 gld. in prostovoljno 900 gld. skupaj: 2785 80 gold. Zdaj še le, ko je vsa stvar končana, bo tudi stavbenemu odboru možno dati končni račun. To bi se bilo že tudi zgodilo, ko bi g. Gassner, predsednik odbora ne bil precej po

srenjski seji 23. nov. 1894 zbolel in potem odšel odtod. Kadar se povrne, bo gotovo ta račun njegovo prvo delo. Sicer ima pa tako vsak Trzinčan v rokah potrdilo o tem, kar je plačal za farovž. Kolikor je vplačal pri c. kr. davkariji, mu je potrdila davkarija in kar je delal ali plačal na tlaki, to mu je pismeno potrdil stavbeni odbor. Ravno tako so dobila vsa tri županstva pisana potrdila o vplačanih svotah. Želi pa kdo še kakšno posebno pojasnilo, naj le zaupljivo povpraša pri meni; bo vse pred zvedel, kakor potom interpelacije. — V Trzinu, dne 26. jan. 1895. Franc Špental, župnik in računovodja stavbenega odbora.

(Iz Mengša) 27. januarja. Pri nas je bilo pretečeno leto 1894 rojenih 228, umrlih 133, oklicanih 62 in poročenih 46 parov. — V celi fari je bilo vpisanih v družbo sv. Mohora 145 + 146. Tudi lepo število ukazeljnih.

(Iz Gorij.) Za pogorelee v Grapču je prijel podpisani sledeče darove: darovanje v Gorjah v medeljo pred novem letom 36 gld., na Breznici dne 27. dec. 1894 zbrani gospodje 17 gld., zbirka v Gradu po g. dekanu 10 gld. 50 kr., zbirka na Dovjem po g. župniku 6 gld. 50 kr., iz Ljubljane po g. Mraku 4 gld., neimenovani 3 gld., g. Andrej Leban, vodja na Sveti gori 2 gld., g. Jožef Knific, kapelan na Igu 2 gld., g. Fran Vohinec, župnik v Križih 1 gld. g. Matej Jereb, župnik v Sentjanžu 1 gld., g. Janez Molj, župnik v Štranjah 1 gld., tedaj skupaj 84 gld., in se v imenu pogoreleecev vsem dobrotnikom prav presrečno zahvaljuje. Bog jim obilno povrni!

(Iz Kranjske Gore.) Kdor govoriti kaj ne ve, Vreme hval' al' toži. Zato počinjam tudi jaz z vremenom. Vreme je v naši „Sibiriji“ še dokaj milo, prijetno in gorko. Snega je palo le za potrebo, ne pa toliko kakor po drugih krajih, če poročajo listi resnico. En meter ga ni, ampak le za potrebo, kakor že rečeno; kajti tukaj je sneg zelo važen v gospodarskem oziru. Ljudje ga komaj čakajo, da morejo spravljati drva in krmo s hribov; oni pa, ki nimajo opravila v hribih, odmetavajo ga kaj pridno v dolgih vrstah, da jih je kar lepo videti z železničnega tira in državne ceste. Tako imajo vedno zaslužek, ker pade skoro vsak drugi dan nekaj novega. Sneg je tukajšnjim prebivalcem pravi kapital. Ker govorim že o kapitalu, omeniti mi je tudi, da se je tu ustanovila posejilnica po Reifeisnovem načinu. Obeta se jej že sedaj lepa bodočnost, četudi še vedno ovirajo tam nekje. Kakih posebnih novic pa nimamo, le če poročam še kaj statističnega: Minolo leto je umrlo pri nas 44 ljudi, najstarejša žena je imela 93 let, sicer pa je umrlo ravno $\frac{1}{2}$ otrok in $\frac{1}{2}$ odraslih. Rojenih je bilo 52; oklicev je bilo 15, porok pa 8. — V krajni šolski svet so izvoljeni: Gašpar Lavtižar, predsednik; Anton Slavec, namestnik; odbor-niki: gg. župnik, nadučitelj, Ivan Arih; šolski nad-zornik gospod župnik. — Skoro bi bil pozabil! 13. januarja smo imeli veselico, na korist Cirilove in Metodove družbe s prav lepim vspeedom. Vse točke so se izvajale izborni. Zlasti pa je ugajal šaljivi dvospev. Igra „Svoji k svojim“ predstavljala se je v občno zadovoljnost, da človek res ne ve, koga bi bolj pohvalil gospo županjo, ali gospoda župana, ali gospoda Kričarja. Istotako izvrstno je bilo petje, zlasti pa ne smem pozabiti našega „orkestra“, kateremu smo se morali čuditi. — Kaj več pa o drugi priliki.

(Proračun koroškega dež. zbora za l. 1895.) kaže 1.099.060 gld. potrebščine, od tega največ za šole, t. j. 515.135 gld. Pokritih je le 162.038 gld., manjka tedaj 917.022 gld., ki se imajo dobiti po 20% dokladi na mošt, vino itd., po 46% dokladi na direktne davke, potem po dež. dokladi na žgane pijače in lovske karte. Kaže se pa primanjkljaj 45778 gld.

(Nove orglje) s šestimi spremeni dobi v teku letošnjega poletja cerkev sv. Nikolaja v Dolenjem Logatcu. Blagoslovile se bodo ob priliki razstave notranjskih kmetijskih podružnic.

(Amerikanske novice.) V Iron Wood, Mich., so si osnovali Slovenci katoliško podporno društvo: „Slovensko katoliško podporno društvo sv. Ivana Krstitelja.“ — V Leadville, Collo, je umrl po večmesečni bolezni Martin Konda, star 36 let, doma iz vasi Hrast, fara Suhor pri Metliki. V domovini je zapustil štiri nedorasle otročiče. — V Federalu, Pa.

se ponehuje z delom v premogovnikih. — Na sveti večer se je zbrala k božičnemu drevescu v mestecu Silver Lake County Oregon v dvorani nasproti prodajalnici Christmann večja družba, obstoječa iz žensk, moških in otrok. Ko so se jela deliti darila, stopi nekdo na vzvišen prostor, da bi natančneje ogledal predmete. Zadel je z glavo ob svetilnico, ki je padla na tla in se razletela. Nastal je velik ogenj in še večja zmešnjava med navzočimi. Vsakdo je hitel k vratom, da bi se rešil. Toda na ljudeh je začela goriti obleka in naenkrat je bilo v plamenu vse pohištvo. Pri tej nesreči je umrlo 41 oseb, nevarno poškodovanih je 16 oseb. Ponesrečeni so bili večji del sami Nemci. — V mestu Dubois v Pennsylvaniji so odpustili delodajalci 400 delavcev. To je tako razdražilo druge tovariše, da so jednoglasno sklenili, da opusté tudi oni takoj delo. Vseh je 1500 mož. Najbrže se bodo morali ukloniti sili. — V mali vasi Mount Ayr Ind. so praznovali republikanci zelo slovesno svojo zmago. Pobili so 100 petelinov, skuhali juho ter nabrali 800 svojih privržencev, ki so jedli juho pri svitu 30 črevljev visoke baklje.

(Odgovor na „Poslano.“) V 20. št. „Slovenčev“ dne 20. prosinca je neko „Poslano“. Kar se vse tam ne vjema z resnico, moram stvar osvetliti. Jako me veseli, ako se smatra poštarica v Zalogu zmožno delovati med Slovenci; in če se dosedaj še nihče ni pritožil, čez njeno nesposobno delovanje in čez njeno netočnost, se še ne more reči, da je v tem slučaju bila točna. Kar niso storili drugi, storim jaz in pravim, da je bila poštarica res „netočna“ v svojem poslu. V dokaz tole: Poslal sem dne 24. novembra 1894. l. dopisnico na Studenec pri Zalogu in napravil tale napis: „Na Studencu pri Ljubljani: P. Zalog“. Da je bil ta naslov pravilen in popolen, priča to, da je slavna pošta v Zalogu na južni železnici in tako mislim tudi ondotna poštarica dobila dopisnico v roke takoj drugi dan, t. j. 25. novembra, kar tudi naznanja na dopisnici poštni pečat „Salloch 25. nov. 1894“. Torej če je gorenji naslov zadostoval, da je prišla dopisnica na pravo mesto in sicer v Studencu pri Zalogu, zato se poštarica ne more pritožiti, da naslov ni bil pravilen. Vzrok, da sem dopisnico dobil iz Zaloga še le 20. decembra 1894. l., torej skorej čez en mesec, iskati je le pri poštarici, ki bi morala spoznavši, da tiste osebe baje ni na Studencu, takoj odposlati dopisnico tje, kjer je bila oddana. Vidite torej, da ste res „netočni“ v svojem poslu. Iz povedanega sledi tudi, da dopisnici ni bilo treba hoditi po onih „7 Studencih“, ampak da je naravnost došla v Studenec pri Zalogu, toraj na pravi kraj. Dalje piše poštarica v svojem „Poslanem“. „Ako odposljem kedaj pismo nazaj v slučaju, da mi je oseba neznana, pišem na pismo ali dopisnico vedno v istem jeziku, v katerem je naslov narejen in jaz upam, da je tako prav“. Če torej spozna to, kaj je prav, zakaj pa ne delate tako? Ako hočete biti torej dosledni, morate zapisati, ako je naslov narejen nemški, tudi Vi nemški, če pa slovenski, tudi Vi slovenski. Jaz sem napravil na dopisnico čisto slovenski naslov, a ko jo dobim nazaj, so bile zapisane na njej vse eno nemške besede retour hieramts unbekannt. Torej kaka doslednost, kaj ne! Toliko v odgovor. To so naše zadnje besede.

(Zamude na železnicah.) Vsled od sobote na nedeljo padlega snega imeli so včerajšnji dunajski kot tržaški vlaki po jedno in dve uri zamude; istotako tudi na državnih železnicah.

(Stroški za kidanje in izvažanje snega.) Mestna občina ljubljanska izplačala je za kidanje in izvažanje snega za čas od 20. do vštetega 26. t. m. znesek 651 gld. 41 kr.

(Pivovarne po svetu.) V Nemčiji se nahaja 26.240, v Zjedinjenih državah 2500; pretečeno leto so pridelali v Nemčiji 4.750.000 litrov piva, v Ameriki pa ne dosti manj, 3.500.000 litrov. Angleška ima 12.174 pivovaren, ki so pridelale nekaj manj piva nego Nemčija. Število vseh pivovaren na svetu se ceni na 51.000; koliko piva pridelajo, se ne more dognati. Vsako leto se ga več porabi in udomačilo se je pri vseh olikanih narodih.

(Beraška obrt.) Nedavno so prijeli na Francoskem v Marseilu berača. Pri preiskavi se je pokazalo, da ima vrednostnih papirjev za 100.000 frankov, stanovanje za 800 frankov vsako leto in dva

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

služabnika. „Ubogi“ mož je povedal sedniku, da se radi slabotnega telesa in slabega zdravja ne more pečati z nobeno drugo obrtnijo, ki bi mu prinesla dovolj dobička; z beračenjem pridobljeni denar, okrog 10 frankov na dan, poleg kruha in drugih živil, pa porabi, „da se mu premoženje ne zmanjša“.

Društva.

(Slovenskemu katoliškemu akademickemu društvu „Danica“ na Dunaju) so na novo pristopili kot starešine sledeči č. gospodje: Val. Levičnik, c. kr. davčni višji nadzornik v Gorenjem Logateu 5 gld., Martin Povše, župnik in dekan v Ribnici, Frančišek Fik, kapelan v Ribnici, Frančišek Krumpstar, kapelan v Ribnici, in Janez Bobek, c. kr. zdravnik v pok. v Ribnici, vsi po 1 gld. Č. g. Janez Brence, župnik pri Sv. Gregorju, star član, je daroval za leto 1895 1 gld. S tem se je število naših č. starešin pospel do 95. Bog plati! — Za odbor: Fr. Janković, t. č. predsednik. Stud. iur. Ivan Končan, t. č. tajnik.

Telegrami.

Pliberk, 28. januarja. Sinočna veselica „Gorotana“ v probujenem Smihelu nad Pliberkom bila je zelo številno obiskana. Sijajna slavnost bila krepak odgovor zadnjim napadom od strani učiteljstva na „Gorotan“ in č. domačo duhovščino. Vse bilo navdušeno in z mnogim veseljem poslušalo mile pesmi in sledilo igram „Kje je meja?“, „Živio!“ in „Zamujeni vlak“.

Prevalje (na Koroškem), 28. januarja. Včerajšnji osnovni shod kat. delavskega društva se je vršil presijajno. Prostorna dvorana Stöcklova bila natlačena polna delavcev, ki so pazljivo poslušali zanimive govore o društvenem namenu in socialnem vprašanju, katero je temeljito in jasno pojasnoval vč. g. prefekt Podgorca. Pozdrav ljubljanskih delavcev se je z navdušenjem vsprejel.

Dunaj, 28. januarja. Cesar je dal po Kalnokiju izreči Giersovi rodbini najiskreneje sožalje. Tudi Kalnokij, ki je s pokojnim bil o tesnem prijateljstvu, je vdovi poslal najiskrenejšo sožaljno brzojavko.

Praga, 28. januarja. Deželni zbor je izročil budgetnemu odseku predlog Mladotčeha Podlipnega, da se pregledajo državni akti, ki se tičejo češkega drž. prava. Proti predlogu so glasovali samo Nemci.

Budimpešta, 29. januarja. Finančni minister je predložil podaljšanje budgetnega provizorija do konca aprila.

Szegedin, 28. januarja. Policija je našla pri hišnih preiskavah pri socialističnih agitatorjih hujskajoče tiskovine in je zaprla tri iz Alfölda došle agitatorje. Pred mestno hišo je 50 delavcev zahtevalo, da se zaprti izpuste. Ker so delavci pretili, je policija zaprla tri kolovodje, potem so pa bili ljudje mirni.

Berolin, 28. januarja. Nemški cesar je odredil, da se v spomin petdvajsetnice zmag na raznih javnih krajih v Berlinu postavijo kipi iz marmorja knezov braniborskih in kraljev pruskih do Viljema I. in raznih za državo zaslužnih mož. Troške plača cesar iz državne blagajne.

Pariz, 28. januarja. Včeraj je prišel semkaj srbski kralj Aleksander. Na kolo-

dvoru so ga vsprejeli kralj Milan, srbski poslanik Garašanin, zastopnika predsednika republike in ministerstva vnanih zadev.

Pariz, 28. januarja. Novo ministerstvo je sklenilo, da se bode izjavilo za pomiloščenje političnih zločincev.

Pariz, 28. januarja. Uradni list je že objavil novo ministerstvo.

Peterburg, 28. januarja. Minister Giers je umrl.

Umrli so:

25. januarja. Elizabeta Safran, kuharica, 59 let, Florijanske ulice 26, paralysis pulm.

26. januarja. Apolonija Leben, gostija, 75 let, Poljanska cesta 56, emphysema pulm.

V bolnišnici:

24. januarja. Anton Sodnikar, gostja, 70 let, kronični protin.

25. januarja. Marija Jerič, sirota, 12 let, pljučna tuberkuloza.

Tuji.

25. januarja.

Pri **Mrtvi**: Jamnitzer, Bing, Grünfeld z Dunaja. — Deutsch in Gradca. — Dejak iz Pulja. — Victor iz Heilbrona. — Ehrmann iz Vratislave. — Brod, Frankl iz Prage. — dr. Schmidinger iz Kamnika. — Moline iz Trbiča.

Pri **Mrtvi**: Kosak, Bellani iz Trsta. — Huber iz Monakovega. — Würst iz Stuttgart-a.

Pri **južnem kolodvoru**: Langfelder, Schiek z Dunaja. — Geist z Dun. Novega Meesta. — Papst z Reke. — Zalokar iz Strug.

Pri **avstrijskem caru**: Matelič iz Tolmina. — Gašperič iz Trebnjega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
26. 7. u. zjut.	723.3	-12.2	brezv.	megla	18.00
2. u. pop.	722.4	-5.3	sl. jvzh.	oblačno	snež
9. u. sveč.	724.7	-3.0	sl. svzh.	snež	
27. 7. u. zjut.	727.6	-4.0	sl. vzh.	snež	17.0
2. u. pop.	729.2	-1.2	sl. zap.	oblačno	snež
9. u. sveč.	729.8	-6.8	sl. zap.		

Srednja temperatura obeh dni -6.8° in -4.0°, oziroma za 4.8 in 2.2° pod normalom.

Zahvala.

75 1

Za mnoge dokaze srčnega sočutja v bolezni in ob smrti ljube moje sestre

Elizabete Safran,

za mnogoštevilno udeležitev pri pogrebu, za darovane vence izrekam vsem prijateljem in znancem, zlasti še predstavi duhovščini in spoštovanim župljanom šent-jakobskimi svoje najpripravišo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. januarja 1895.

Franco Safran,

cerkovnik pri sv. Jakobu.

Razpis službe.

Razpisana je služba občinskega tajnika na Bledu

z letno plačo 500 gld.,

po dogovoru tudi več.

Prošnje je vložiti do 10. februarja t. l. občinskemu predstojništvu na Bledu.

J. Peternel,
župan.

Dunajska borza.

Dne 28. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	75
Avstrijska zlata renta 4%	125	75
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	05
Ogerska zlata renta 4%	124	75
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	20
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1062	—
Kreditne delnice, 160 gld.	412	90
London vista	124	25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	85
20 mark	12	16
20 frankov (napoleonador)	9	86
Italijanski bankovci	46	45
C. kr. cekini	5	81

Dne 26. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld.	50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162	75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	198	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	25
Tisine srečke 4%, 100 gld.	144	50
Dunavske vravnave srečke 5%	131	—
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	25
Posojilo goriškega mesta	111	25
4% kranjsko deželno posojilo	67	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	10
Prioritetne obveznice državne železnice	229	—
južne železnice 3%	171	25
južne železnice 5%	131	—
dolenjskih železnice 4%	98	50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld.	25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	149	—
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17	90
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	25
Salmove srečke, 40 gld.	69	—
St. Genois srečke, 40 gld.	72	25
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50	—
Ljubljanske srečke	25	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	184	—
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3490	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	539	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105	—
Dunajski lokal. železnice delniška družba	88	—
Montanska družba avstr. plan.	93	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165	—
Papirnih rubljev 100	133	12 1/2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vsatni sveti za doslej kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.